Ügyszám: SzfF.1/2025/11.
Határozat kelte: 2025. május 19.

Az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2018. december 1-jétől 2024. november 30-ig a Törvényszék elnöke volt.
A II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró a Törvényszék elnökhelyettese volt 2019. április 20-tól 2025. április 19-ig.
A II. rendű fegyelmi ügyben érintett bírónak hozzátartozója, testvérének házastársa dr. XY, aki 1993. május 1-től ügyvédi tevékenységet végez. A II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró elnökhelyettesi pályázatának benyújtását megelőzően szóban tájékoztatta dr. XY ügyvéddel való hozzátartozói viszonyáról a Törvényszék akkori Elnökhelyettesét és a Törvényszék akkori Polgári Kollégiumvezetőjét, írásban nem tájékoztatta a hozzátartozói viszonyról az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bírót.
A Törvényszéket négy ügyben az Ítélőtábla kettő végzésével az eljárásból kizárta, az eljárás lefolytatására más törvényszéket jelölt ki. Mindkét ügyben az Ítélőtáblához a felterjesztéseket a Törvényszék civilisztikai kollégiumvezetése készítette el. A felterjesztéseket 2019. május 20-án xx. számon és 2020. április 21-én xxx. számon az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró, mint a Törvényszék elnöke írta alá.
A Törvényszék előtti XXXX. számú ügyben a tanács elnöke a II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró és az ügy felperesének jogi képviselője dr. XY ügyvéd közötti hozzátartozói kapcsolat miatt 2024. február 8-án az iratokat beterjesztette az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíróhoz, mint a Törvényszék elnökéhez a szükséges intézkedések megtétele érdekében. Az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2024. február 15-én az iratokat kijelölés céljából felterjesztette az Ítélőtáblához. Az Ítélőtábla 2024. március 7-én meghozott XXXXX. számú határozatával az ügy elintézéséből a Törvényszéket kizárta, az eljárás lefolytatására másik törvényszéket jelölt ki.
Az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2024. április 3-án soron kívüli célvizsgálatot rendelt el a Törvényszéken és a Törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságokon azon ügyek feltárása érdekében, melyekben dr. XY ügyvéd jogi képviselőként járt el.
Az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró a 2024. április 8-án kelt xxxx. számú iratában tájékoztatta az eljárás kezdeményezőjét arról, hogy az Ítélőtábla a Z. számú végzésével megállapította a Törvényszék kizárását a xx. számú másodfokú ügyben, mivel az ügy felperesének képviselője dr. XY ügyvéd a II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíróval, mint a Törvényszék elnökhelyettesével hozzátartozói viszonyban áll.
Az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró a 2024. április 19-én kelt xxxxx. számú iratában tájékoztatta az eljárás kezdeményezőjét arról, hogy a Törvényszék polgári fellebbviteli tanácsa elnökének 2024. február 8-i bejelentése alapján szerzett tudomást arról, hogy a II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró és dr. XY ügyvéd között hozzátartozói kapcsolat áll fenn, ami objektív kizárási ok. Rögzítette azt, hogy a II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró a hozzátartozói kapcsolatáról a Törvényszéken írásbeli bejelentést nem tett.
A II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2024. április 26-án írásban bejelentette az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bírónak, hogy közte és dr. XY ügyvéd között hozzátartozói viszony áll fenn. Nyilatkozata szerint dr. XY ügyvéd jogi képviselőkénti bíróság előtti eljárásáról nem tudott.
Az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró a 2024. április 30-án kelt xxxxxxx. számú iratában tájékoztatta az eljárás kezdeményezőjét a II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2024. április 26-i írásbeli bejelentéséről.
Az eljárás kezdeményezője az I. és II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíróval 2024. május 16-án személyesen találkozott, a találkozó célja a kizárási ügyekkel kapcsolatos információk

egyeztetése volt. Ezt követően az eljárás kezdeményezője további iratok megküldését kérte, melynek az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2024. május 27-én eleget tett.

Az eljárás kezdeményezője 2024. június 14-én kelt PPPPP. számú határozatában célvizsgálatot rendelt el a Törvényszéken és az illetékességi területén működő járásbíróságokon a 2019. április 20. és 2024. április 30. közötti időszakban a bíróság vezetőjének személye miatti, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény a bíróság kizárására vonatkozó szabályok alkalmazási gyakorlatának feltárására. A vizsgálócsoport jelentését 2024. július 17-én készítette el.
Az eljárás kezdeményezője 2024. szeptember 30-án kelt, az elsőfokú szolgálati bírósághoz 2024. október 1-jén érkezett iratában az I. és a II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíróval szemben fegyelmi eljárást kezdeményezett.
Az eljárás kezdeményezője előadta, hogy az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2024. április 9-i írásbeli tájékoztatója alapján célvizsgálatot rendelt el, a célvizsgálat vizsgálati jelentését 2024. július 19-én ismerte meg, ekkor szerzett tudomást a vétkes kötelezettségszegésről.

Az I. és II. rendű fegyelmi ügyben érintett bírók kifogásolták a fegyelmi eljárás kezdeményezését. Védekezésük szerint a Bjt. 110. § (1) bekezdésében meghatározott szubjektív és objektív határidők már elteltek.

Az elsőfokú szolgálati bíróság határozatával a fegyelmi eljárás „megindítását” megtagadta.

Határozata indokolásában kifejtette, hogy a II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíróval szemben objektív kizárási ok állt fenn a hozzátartozói viszony miatt azokban az ügyekben, melyekben dr. XY ügyvéd jogi képviselőként járt el, és mivel a II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró a Törvényszék (volt) elnökhelyettese, ezért a törvényszék sem járhatott volna el azokban az ügyekben, melyek esetében a kizárás fennállt.
Az eljárás kezdeményezője 2024. április 8-án szerzett tudomást minderről az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró tájékoztatásából, majd felhívására további információ birtokába jutott a neki megküldött iratokból 2024. május 27-én. Ekkor került abba a helyzetbe, hogy minden körülményt megismerhessen. Az eljárás kezdeményezője által elrendelt 2024. június 14. és 2024. július 17. közötti célvizsgálat a hozzátartozói viszonyt és annak bejelentését érintően új körülményt nem tárt fel.
Az eljárás kezdeményezője már 2024. április 8-án, de legkésőbb 2024. május 27-én hozzájutott minden olyan információhoz, amely alapján eldönthette, hogy kezdeményezi-e a fegyelmi eljárást. A fegyelmi eljárás kezdeményezője azonban a Bjt. 110. § (1) bekezdésében meghatározott 3 hónapos szubjektív határidőt elmulasztotta a fegyelmi eljárás kezdeményezésére.

Az elsőfokú szolgálati bíróság határozata ellen az eljárás kezdeményezője élt fellebbezéssel, melyben kérte az elsőfokú szolgálati bíróság határozatának megváltoztatását, a fegyelmi eljárás megindítását.
Fellebbezésének indokai szerint a célvizsgálat elrendelésének jogosságát az elsőfokú szolgálati bíróság nem vitatta, azonban határozatában nem jelölte meg azokat a bizonyítékokat, körülményeket, amelyek alapján arra a megállapításra jutott, hogy a célvizsgálat elrendelésére késedelmesen került sor, annak időtartama meghaladta az indokolt tartamot, és lezárása is késedelmesen valósult meg. A célvizsgálatot késedelem nélkül rendelte el.
Kizárólag az elnöki iratok és valamennyi járásbíróság elnöki dokumentációjának áttekintése nyomán lehetett pontosan állást foglalni a tényállás tekintetében.

Az előzetes célvizsgálat nélkül a tényállás nem volt megnyugtatóan tisztázott. A fegyelmi ügyben érintett két bíró vétkes kötelezettségszegésére vonatkozó megalapozott gyanú alapos tisztázása nélkül a személyiségi jogok tiszteletben tartásával felelősségteljesen nem kezdeményezhető fegyelmi eljárás.
A fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult 2024. augusztus 1-jén jutott minden olyan ismeret birtokába, ami alapján dönteni tudott a fegyelmi eljárás kezdeményezéséről. A fegyelmi eljárást kezdeményező irat 2024. szeptember 30-án kelt és az elsőfokú szolgálati bírósághoz 2024. október 1-jén érkezett, a célvizsgálat eredményének elkészültétől számított 3 hónapon belül.
A célvizsgálat – és általánosságban a fegyelmi jogkör gyakorlójának előzetes vizsgálati jogosultsága – azért szükséges és elengedhetetlen, mert ellenkező értelmezés mellett a fegyelmi jogkör gyakorlójának nem lenne más feladata, mint egy bejelentés, vagy esetleges újságcikk alapján közvetlenül és mérlegelés nélkül a fegyelmi eljárás megindítása.

Az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró észrevételében kérte az elsőfokú szolgálati bíróság határozatának helybenhagyását és az eljárással kapcsolatos költségei megfizetésére a fegyelmi eljárás kezdeményezőjének kötelezését.
Hangsúlyozta, hogy a fegyelmi eljárás kezdeményezésének szubjektív határideje akkor kezdődik, amikor a munkáltatói jogkör gyakorlója mindazoknak az ismereteknek teljeskörűen a birtokába jut, amelyek alapján a kötelezettségszegés tényéről, a vétkesség súlyára és a kötelezettségszegés mértékére vonatkozó törvényi feltételek meglétéről állást lehet foglalni. Legkésőbb 2024. május 27-én ezek a feltételek teljesültek, így az ezt követően elrendelt vizsgálattól már nem lehetett várni, hogy az eljárás kezdeményezője további érdemi információkat szerez.
Az elsőfokú szolgálati bíróság nem jutott olyan következtetésre, hogy a 2024. május 27. utáni intézkedések késedelmesek lettek volna, csupán azt rögzítette, hogy legkésőbb 2024. május 27-én az eljárás kezdeményezője abba a helyzetbe került, hogy eldönthette, kezdeményezi-e a fegyelmi eljárást. A célvizsgálat, függetlenül annak időtartamától, szükségtelen volt annak eldöntéséhez, hogy kezdeményezhető-e a fegyelmi eljárás.

A II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró észrevételében kérte az elsőfokú szolgálati bíróság határozatának helybenhagyását. Rámutatott arra, hogy az eljárás kezdeményezőjének, mint a munkáltatói jogok gyakorlójának 2024 áprilisában, de legkésőbb 2024. május 27-én rendelkezésére álltak azok az információk, amelyek alapján a fegyelmi eljárás kezdeményezéséről döntést hozhatott. A célvizsgálattól a bejelentés elmulasztására, vagy módjának nem megfelelő megválasztására vonatkozóan új tény megállapítása nem volt várható.

A fellebbezés megalapozatlan.

A Bjt. 105. § a) pontjában, 106. § (1) bekezdésében és a 110. § (1) bekezdésében foglaltak szerint fegyelmi vétséget követ el a bíró, ha vétkesen, a szolgálati viszonyával kapcsolatos kötelezettségeit megszegi. Ha a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja bírósági vezetővel szemben merül fel, a fegyelmi eljárás megindítását a kinevezési jogkör gyakorlója kezdeményezi az elsőfokú szolgálati bíróság elnökénél. Fegyelmi eljárás nem kezdeményezhető, ha a kezdeményezésére jogosult a tudomására jutástól számított 3 hónap alatt azt nem indítványozta, illetve a fegyelmi vétséget képező magatartás befejezése óta 3 év már eltelt.
Az idézett jogszabályi rendelkezésekből következően a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja esetében kezdeményezheti a fegyelmi eljárást az annak kezdeményezésére jogosult. A fegyelmi eljárás kezdeményezésének lehetősége a fegyelmi vétség elkövetésének gyanújáról való

tudomásszerzéssel kezdődik. Ezen időponttól kezdve 3 hónap alatt kezdeményezheti a fegyelmi eljárást az annak kezdeményezésére jogosult.
Az ügyben azt kellett vizsgálni, hogy mely időpontban állt a kezdeményezésre jogosult rendelkezésére a szükséges ismeret ahhoz, amely alapján megalapozottan juthatott arra a következtetésre, hogy fennáll a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja és ez alapján indokolt a fegyelmi eljárás kezdeményezése.
Az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2024. április 8-i keltezésű elnöki iratban tájékoztatta az eljárás kezdeményezőjét az Ítélőtábla döntéséről, ami a Törvényszék az ügy elintézéséből való kizárására vonatkozott.
A II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2024. április 26-án írásban bejelentette az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bírónak az őt érintő hozzátartozói viszonyt. Az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2024. április 30-án kelt elnöki iratában tájékoztatta az eljárás kezdeményezőjét a II. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2024. április 26-i írásbeli bejelentéséről.
Ezt követően az eljárás kezdeményezője 2024. május 16-án személyesen találkozott a fegyelmi ügyben érintett bírókkal. A találkozó célja a kizárási ügyekkel kapcsolatos információk egyeztetése volt. Az eljárás kezdeményezője további iratok megküldését kérte, melynek az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró 2024. május 27-én eleget tett.

Helyesen állapította meg az elsőfokú szolgálati bíróság határozatában, hogy 2024. április 8. és 2024. május 27. között megismerte az eljárás kezdeményezője a II. rendű fegyelmi ügyben érintett bírót érintő hozzátartozói viszonyból eredő, az adott bíróság kizárására vonatkozó adatokat, információkat, legkésőbb 2024. május 27-én tudomást szerzett a fegyelmi vétség elkövetésének gyanújáról.

Miután az eljárás kezdeményezője tudomást szerzett a fegyelmi vétség elkövetésének gyanújáról, ehhez képest az általa elrendelt célvizsgálat eredménye többletényeket, többlet adatokat nem tartalmazott.
Az eljárás kezdeményezőjének 2024. május 27-ét követően 3 hónap állt a rendelkezésére a fegyelmi eljárás kezdeményezésére. Az eljárás kezdeményezőjének 2024. szeptember 30-i keltezésű kérelme 2024. október 1-jén érkezett az elsőfokú szolgálati bíróság elnökéhez akkor, amikor az eljárás kezdeményezőjének rendelkezésére álló 3 hónapos szubjektív határidő már eltelt. Azaz, az eljárás kezdeményezője késedelmesen terjesztette elő kérelmét, a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult a 3 hónapos szubjektív határidőt nem tartotta meg.

A Bjt. 110. § (1) bekezdése rendelkezik a szubjektív és az objektív határidőre vonatkozóan. A hivatkozott jogszabályi rendelkezésben meghatározott 3 év, mint objektív határidő vizsgálatának kérdése abban az esetben merülhet fel, ha megállapítható, hogy a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult a 3 hónap szubjektív határidőt megtartotta, ekkor van jelentősége, hogy az eljárás kezdeményezése megvalósult-e az objektív határidőn belül is.

A jelen esetben az elsőfokú szolgálati bíróság helyesen azt állapította meg, hogy az eljárás kezdeményezésére jogosult a szubjektív határidőt nem tartotta meg, ebből következően nem kellett volna azt vizsgálnia, hogy megtartott-e az objektív határidő. A másodfokú szolgálati bíróság ezért mellőzi az elsőfokú szolgálati bíróság határozatából az objektív határidőre, annak megtartására vonatkozó megállapításokat.
Az elsőfokú szolgálati bíróság határozata rendelkező részében a fegyelmi eljárás megindításának megtagadásáról döntött. A Bjt. 111. §-a értelmében azonban a szolgálati bíróság kijelölt fegyelmi tanácsa a fegyelmi eljárás megindításáról vagy a fegyelmi eljárás

megtagadásáról dönt. Az elsőfokú szolgálati bíróság határozata indokolásában már pontosan rendelkezett a Bjt. 111. §-ában foglaltakra figyelemmel a fegyelmi eljárás megtagadásáról.

A kifejtettekből következően a másodfokú szolgálati bíróság az elsőfokú szolgálati bíróság határozatát a Bjt. 125. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró észrevételében kérte az eljárással kapcsolatos költségei megfizetésére az eljárás kezdeményezőjének kötelezését.
A Bjt. 124. § (4) bekezdése szerint a fegyelmi eljárás lefolytatásával összefüggő költségeket a bíróság viseli. A Bjt. 111. §-a értelmében a fegyelmi eljárás megindításáról, a fegyelmi eljárás megtagadásáról a szolgálati bíróság kijelölt fegyelmi tanácsa dönt.
Az idézett két jogszabályi rendelkezésből következően a fegyelmi eljárás lefolytatásával összefüggő költségeket viseli a bíróság. Ezen esetben azonban a fegyelmi eljárás megindításáról nem döntött a szolgálati bíróság kijelölt fegyelmi tanácsa, ezzel szemben a fegyelmi eljárás megtagadásáról rendelkezett. Mindebből következően fegyelmi eljárás nem folyt, a bíróságnak pedig csak a fegyelmi eljárás lefolytatásával összefüggő költségeket kell viselnie. A fegyelmi eljárás kezdeményezése következtében felmerült költségét ezért az I. rendű fegyelmi ügyben érintett bíró maga viseli.

Budapest, 2025. május 19.